

OBRAVNAVA PREMIJ ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA

Pojasnilo DURS, št. 091-17/2006, 28. 7. 2006, spremenjeno z dnem 28. 11. in 19. 12. 2006

V praksi se pogosto porajajo vprašanja glede davčnega obravnavanja življenjskih zavarovanj, pri katerih je sklenitelj zavarovanja davčni zavezanec pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost, hkrati pa je ta davčni zavezanec tudi upravičenec oziroma prejemnik zavarovalne vsote po preteku zavarovalne dobe ali ob nastanku zavarovalnega primera.

Glede na različne oblike sklenjenih zavarovanj (kakor so naložbeno življenjsko zavarovanje, managersko življenjsko zavarovanje, življenjsko zavarovanje z udeležbo pri dobičku ...) je treba vsak primer obravnavati posebej glede na njegovo vsebino. V nadaljevanju pa v zvezi z davčnim obravnavanjem plačanih zneskov življenjskega zavarovanja pojasnjujemo:

Pri večini življenjskih zavarovanj plačuje zavarovalec premije v mesečnih ali letnih obrokih za obdobje praviloma nad 10 let ali pa plača neki znesek kot enkratno vplačano premijo. Zavarovalec je udeležen pri vsakoletnem dobičku različnih vrst zavarovanj zavarovalnice po kriterijih, ki jih sprejme zavarovalnica. Vsakoletni delež udeležbe se pretvori v dodatno zavarovalno vsoto iz naslova dobička (donosa), ki se izplača ob nastopu zavarovalnega primera skupaj z izplačilom zavarovalne vsote življenjskega zavarovanja.

Glede na navedeno menimo, da se vplačane premije za življenjsko zavarovanje v poslovnih knjigah davčnega zavezanca ne izkazujejo kot odhodek oziroma strošek, saj to niso plačila, ki bi zmanjševala premoženje davčnega zavezanca (če je upravičenec zavarovalne vsote davčni zavezanec, ki je premijo vplačal). Davčni zavezanec bo vsekakor upravičen do zavarovalne vsote po preteku zavarovalne dobe ali ob nastanku zavarovalnega primera.

Navedeni plačani zneski imajo po vsebini naravo naložbe, saj bodo iz njih pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, zato morajo biti izkazani v poslovnih knjigah davčnega zavezanca **kot dolgoročne terjatve do zavarovalnice**. Le tako davčni zavezanec pravilno izkazuje svoje premoženje v poslovnih knjigah in ob nastanku zavarovalnega primera oziroma ob izteku zavarovalne dobe zahteva pogodbeno obveznost zavarovalnice (zavarovalno vsoto), ki vključuje tudi donose. Ob prejemu zavarovalne vsote se razlika med prejetim zneskom in izkazano vrednostjo naložbe v poslovnih knjigah zavezanca evidentira kot finančni prihodek.

Iz navedenega izhaja, da plačane premije življenjskega zavarovanja, če je upravičenec davčni zavezanec, ki je premijo plačal, ne glede na to, ali se plačujejo vsak mesec ali pa v enkratnem znesku, po vsebini niso stroški oziroma odhodki tekočega obdobja, ampak so dolgoročne naložbe oziroma dolgoročne terjatve do zavarovalnic, ki jih morajo davčni zavezanci v svojih poslovnih knjigah izkazovati med dolgoročnimi sredstvi (v razredu 0).

To pojasnilo se uporablja za davčno leto 2006 in za zavarovanja, sklenjena od 1. 1. 2006 dalje. Za zavarovanja, sklenjena pred 1. 1. 2006, se davčni zavezanci lahko odločijo, ali bodo vplačane zavarovalne premije izkazovali kot odhodke tekočega leta ali kot dolgoročno terjatev.*

* Z dnem 28. 11. in 19. 12. 2006 se spremeni zadnji odstavek tega pojasnila, ki se glasi:

"To pojasnilo se uporablja za zavarovanja, sklenjena od 1. 1. 2007 dalje. Za zavarovanja, sklenjena pred 1. 1. 2007, se davčni zavezanci lahko odločijo, ali bodo vplačane zavarovalne premije izkazovali kot odhodek tekočega leta ali kot dolgoročno terjatev.

Pri tem pa opozarjamo na določbe računovodskih standardov, ki so jih pravne osebe dolžne upoštevati pri vodenju poslovnih knjig in izdelavi računovodskih izkazov. V skladu s SRS 3 (2006), točko 3.8. se finančna naložba v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot finančno sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo in je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. V točki 3.46. pa je določeno, da se finančna naložba, ki jo ima podjetje naložbenik v posesti v obdobju, daljšem od leta dni, in s katero naj bi dolgoročno dosegalo donos, obravnava kot dolgoročna finančna naložba."